



1.1.–30.9.2024

# Elon osavuosi- raportti

# Elon osavuosisiraportti 1.1.–30.9.2024: sijoitukset tuottivat 7 % listattujen osakkeiden vahvan kehityksen ansiosta

Raportilla suluissa olevat vertailuluvut ovat 30.9.2023 lukuja, ellei toisin ole ilmoitettu.

## Tammi-syyskuu lyhyesti

- Kokonaistulos oli 714,5 (-90,9) miljoonaa euroa.
- Sijoitustoiminnan nettotuotto nousi 7,0 (2,8) prosenttiin eli 2,1 miljardiin euroon. Sijoitusten markkina-arvo oli 32,0 (30,0 vuoden 2023 lopussa) miljardia euroa. Sijoitusten kymmenen vuoden keskituotto oli 5,7 prosenttia. Tämä vastaa 3,6 prosentin reaalityottoa.
- Hoitokustannustulolla katettavat liikekulut alenivat 55,7 (58,3) miljoonaan euroon.
- Vakuutusmaksutulo oli 3,3 (3,3) miljardia euroa. Eläkkeitä ja muita korvauksia maksettiin 3,5 (3,3) miljardia euroa.
- Vakavaraisuusaste nousi 123,1 (121,3 vuoden 2023 lopussa) prosenttiin ja vakavaraisuuspääoma oli 1,4-kertainen (1,5-kertainen vuoden 2023 lopussa) vakavaraisuusrajaan nähden.

## Avainluvut

	1.1.–30.9.2024	1.1.–30.9.2023	1.1.–31.12.2023
Vakuutusmaksutulo, milj. e	3 269,4	3 295,9	4 397,5
Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin, milj. e	2 093,0	761,0	1 707,9
Sijoitustoiminnan nettotuotto sitoutuneelle pääomalle, %	7,0 %	2,7 %	6,0 %
	30.9.2024	30.9.2023	31.12.2023
Vastuuelka, milj. e	26 482,0	24 811,5	25 733,7
Vakavaraisuuspääoma, milj. e <sup>1)</sup>	6 135,4	5 011,6	5 426,2
suhteessa vakavaraisuusrajaan	1,4	1,4	1,5
Eläkevarat, milj. e <sup>2)</sup>	32 725,8	29 674,0	30 922,6
% vastuuelasta <sup>2)</sup>	123,1 %	120,3 %	121,3 %
TyEL-palkkasumma, milj. e <sup>3)</sup>	15 808,9	16 109,3	16 001,0
YEL-työtulosumma, milj. e <sup>3)</sup>	2 011,5	1 876,8	1 878,7

1) Laskettuna kunakin ajankohtana voimassa olleiden säädösten mukaisesti (vastaava periaate koskee myös muita vakavaraisuustunnuslukuja)

2) STM asetuksen (614/2008) 11 §:n 10 kohdan mukainen vastuuelka + vakavaraisuuspääoma.

3) Arvio vakuutettujen koko vuoden palkka- ja työtulosummasta

## Toimitusjohtaja Carl Petterssonin katsaus



Elon sijoitusten hyvä tuotto jatkui myös kesän jälkeen. Sijoitukset tuottivat 7,0 prosenttia eli 2,1 miljardia euroa tammi-syyskuussa. Parhaiten tuottivat noteeratut osakesijoitukset, joiden tuotto oli 14,1 prosenttia. Elon vakavaraisuusaste vahvistui ja liikekulut alenivat viime vuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna.

Elon parantunut kustannustehokkuus tarkoittaa asiakkaillemme edullisempia vakuutusmaksuja. TyEL-vakuutuksen hoitomaksun määräytymisperuste vuodelle 2025 on jo vahvistettu ja asiakkaiden kuukausittain maksama hoitomaksuosa alenee keskimäärin 15 prosenttia vuoden 2025 alusta alkaen. Maksuissa huomioidaan myös pitkäaikainen asiakkuus ja vakuutuksenottajat saavat pysyvyyssalennuksen, joka alentaa maksua edelleen.

Suomessa työttömyysaste nousi yli 8 prosenttiin ja kuluttajien luottamus sekä omaan että Suomen talouden kehitykseen oli vaisua. Vielä kesällä näytti siltä, että Suomen vienti piristyy syksyllä. Globaali teollisuussuhdanne ei kuitenkaan elpynyt odotetusti ja Suomen viennin kasvu pysyi vaatimattomana. Tilastokeskuksen mukaan yksityisen sektorin kasvu tammi-syyskuussa oli hieman alle yksi prosenttia viime vuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna.

Elossa TyEL-luottotappioiden määrä oli 16,2 miljoonaa euroa tammi-syyskuussa, joka on 9 prosenttia suurempi kuin viime vuoden vastaavana ajankohtana. Yritysten taloudellinen tilanne ei ole vielä helpottumassa, ja konkurssien määrä pysyy korkealla tasolla ainakin seuraavat kuukaudet. Vuositasolla luottotappioiden määrän odotetaan nousevan edellisestä vuodesta.

Sijoitusmarkkinoilla Yhdysvaltojen työmarkkinatilanne sai suurimman huomion. Osakekurssit ja markkinakorot laskivat taantumapelkojen seurauksena hetkellisesti elokuun alussa. Taantumariskin eliminoimiseksi euroalueen ja Yhdysvaltojen keskuspankit laskivat lisää ohjauskorkojaan syyskuussa, mikä yhdessä Kiinan elvytyspaketin kanssa auttoi globaalin osakemarkkinan jälleen nousuun.

Kuluva vuosi on tärkeä vaalivuosi maailmantaloudessa. Yhdysvaltojen presidentinvaalit lisäävät epävarmuutta talous-, puolustus- ja kauppapolitiikan näkymään. Lähi-idän geopoliittiset jännitteet tuovat epävarmuutta yritysten globaaliin toimintaympäristöön sekä sijoitusmarkkinoille, ja tämä voi nousta sijoitusmarkkinoiden keskiöön Yhdysvaltojen presidentinvaalien lähestyessä.

Neuvottelut työeläkejärjestelmän kehittämiseksi jatkuivat. Nuorisojärjestöt julkaisivat omat näkemyksensä elokuussa, ja esittivät erilaisia keinoja järjestelmän tasapainon ja rahastoinnin parantamiseksi. Mielestäni on tärkeä kuunnella ja keskustella nuorten kanssa eläketurvan uudistamisesta.

Seuraavaksi näkymiä Elon katsauskauteen. Syyskuussa päättyneestä siirtokierroksesta löytyi sekä onnistumisia että parannettavaa. YELissä teimme hienon positiivisen tuloksen, kun puolestaan TyELin osalta tulos oli negatiivinen. Strategian toteuttamiseen ja myynnin tukemiseen liittyviä hankkeita on tehty läpi organisaation, ja näitä ovat esimerkiksi uusien palveluiden kehittäminen ja palveluiden konseptointi, brändin kirkastaminen ja Elon näkyvyyden parantaminen sekä digitalisaatiohankkeet. Olen vakuuttunut, että asiakkaidemme parhaaksi kehitetyt palvelut ja toimintamallit tuottavat tulosta.

Jatkoimme katsauskaudella yrittäjien työtulojen tarkistamista. Tänä vuonna olemme tarkistaneet yli 13 000 yrittäjän työtulot. Vuoden 2023 aikana tarkistettuja työtuloja oli puolestaan noin 24 200 kappaletta. Yrittäjien työtulojen tarkistaminen aloitettiin vuonna 2023 ja Elon vakuuttama työtulosumma on kasvanut vuoden 2022 lopusta 11 prosenttia.

Annoimme Elossa enemmän eläkepäättöksiä kuin edellisvuoden vastaavana ajankohtana. Etenkin osittaisen varhennetun vanhuuseläkkeen päätösten määrät nousivat 75 prosenttia viime vuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna. Myös ammatillisen kuntoutuksen hakemusmäärät kasvoivat. Elo panostaa edelleen työkykypalveluiden kehittämiseen ja luo asiakkaille lisäarvoa työkykyriskien alentamiseksi.

Vielä loppuun kasvusta. Suomen hidas talouskasvu huolestuttaa laajalti ja toimia yritysten kasvun tukemiseen tarvitaan kipeästi. Onneksi monella rintamalla on ryhdytty toimeen. Suomen hallitus esimerkiksi kerää ideoita talouskasvuun asiantuntijatyöryhmältä, jonka tehtävänä on tuottaa konkreettisia ratkaisuja hallituksen puoliväliriiheen. Nämä ratkaisut osaltaan vauhdittavat yksityisen yritys sektorin kasvua. Toivottavasti ensi vuosi näyttäisi yritysten näkökulmasta jo paremmalta.

## Talouden toimintaympäristö

Vuoden kolmannella vuosineljänneksellä taloustrendit heikentyivät maltillisesti kaikissa suurissa talouksissa Yhdysvalloissa, euroalueella, Japanissa ja Kiinassa. Sijoitusmarkkinoilla Yhdysvaltojen työmarkkinatilanne sai suurimman huomion. Markkinafokus siirtyi inflaatiosta talouskasvun riittävyteen, kun elokuun alussa Yhdysvalloissa työllisyyden kasvu hieman hidastui ja työttömyysaste nousi.

Suomessa työttömyysaste nousi yli 8 prosenttiin, mikä on lähes 2 prosenttiyksikön nousu edellisestä suhdannepohjasta. Sen vanavedessä kuluttajien luottamus sekä omaan että Suomen talouden kehitykseen pysyi vaisuna. Suhdannetiedustelujen mukaan suomalaisyritysten haasteena oli riittämätön kysyntä. Globaali teollisuussuhdanne ei elpynyt odotetusti ja Suomen viennin kasvu pysyi vaatimattomana.

Inflaatiopaineet väistyivät Yhdysvalloissa kesän aikana. Euroalueella sen sijaan inflaatio-ongelman poistumiseen liittyi epävarmuutta, sillä palvelusektorilla hintojen nousu pysyi liiallisen nopeana pääasiassa

kireänä pysyneen työmarkkinatilanteen takia. Euroalueella työttömyysaste ei kääntynyt nousuun hitaammasta kasvusta huolimatta.

Osakekurssit ja markkinakorot laskivat taantumapelkojen seurauksena hetkellisesti elokuun alussa. Taantumariskin eliminoimiseksi euroalueen ja Yhdysvaltojen keskuspankit laskivat lisää ohjaukorkoan syyskuussa. Yhdysvaltojen keskuspankki Federal Reserve yllätti sijoitusmarkkinat leikkaamalla korkoa peräti puoli prosenttiyksikköä, mikä yhdessä Kiinan elvytyspaketin kanssa auttoi globaalin osakemarkkinan jälleen nousuun.

## Ajankohtaista työeläkejärjestelmästä

Hallitusohjelman mukaiset neuvottelut työeläkejärjestelmän kehittämiseksi jatkuivat kolmikantaisesti ja neuvottelutuloksen tulee olla valmis tammikuussa 2025. Nuorisojärjestöt julkaisivat omat näkemyksensä elokuussa. Kestävyys turvaamisen keinoiksi esitettiin sukupolvirahastoa, johon varat kerättäisiin työeläkeindeksin määräaikaisella jäädytyksellä. Nuorisola piti tärkeänä myös sijoitusriskin kasvattamista.

Kvartaalilla saatujen ennakkollisten tietojen mukaan työeläkeindeksin poikkeukselliset korotukset ovat ohi ja palkkakerroin kasvaa työeläkeindeksiä enemmän. Tilanne on palannut normaaliin verrattuna edellisiin vuosiin. Lopulliset tiedot saadaan lokakuussa ja indeksit vahvistetaan lokakuun loppuun mennessä.

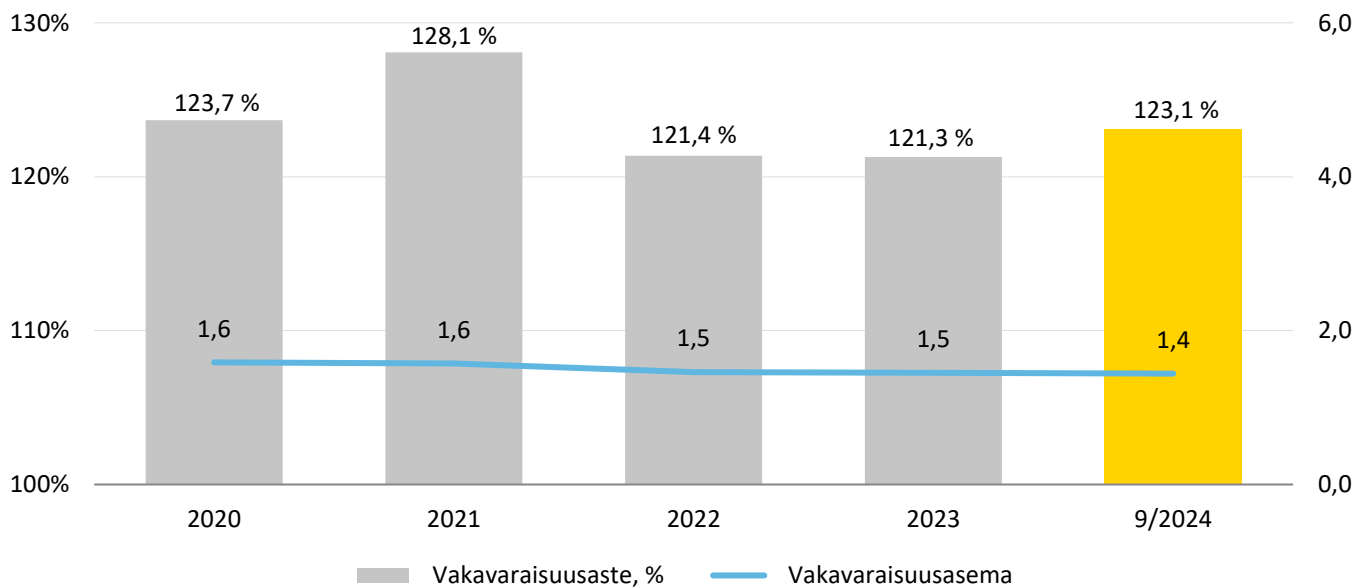
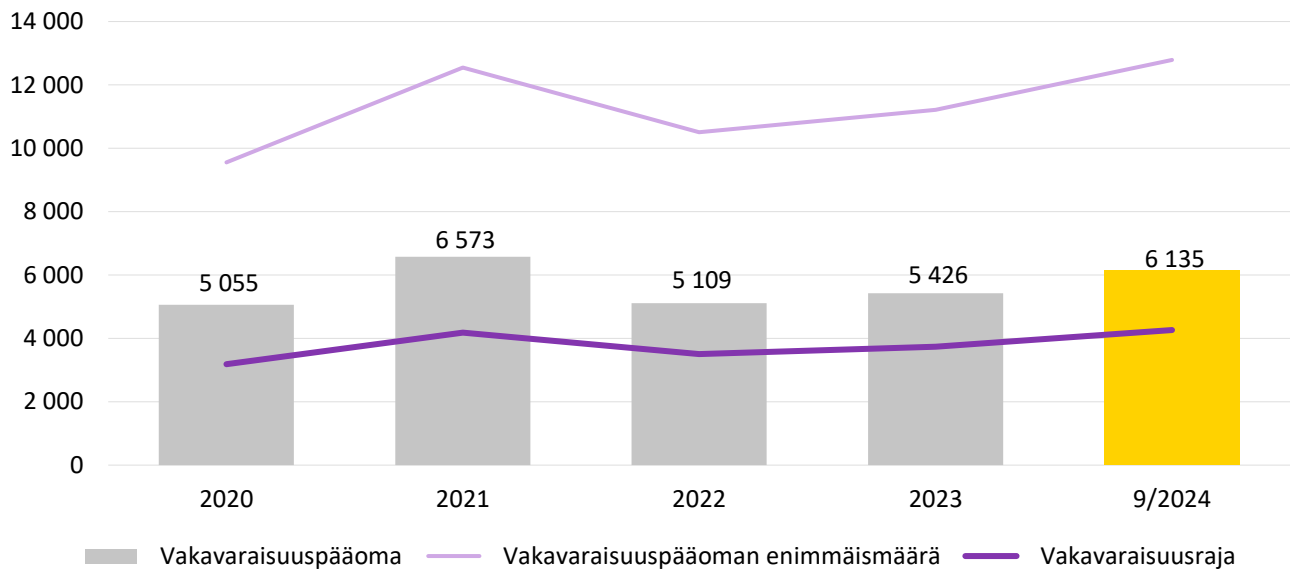
Yrittäjän eläkelainsäädäntö muuttui vuoden 2023 alusta ja työeläkeyhtiöt ovat velvollisia tarkistamaan yrittäjän vahvistetun työtulon kolmen vuoden välein. Katsauskaudella Elossa jatkettiin niiden yrittäjien YEL-työtulojen tarkistamista, joiden työtulo on alle 25 000 euroa ja työtuloa ei ole päivitetty tai sitä ei ole tarkistettu kolmeen vuoteen.

## Elon taloudellinen kehitys

Yhteenlaskettu käypien arvojen mukainen kokonaistulos tammi-syyskuulta oli 714,5 (-90,9) miljoonaa euroa. Sijoitustoiminnan tulos käyvin arvoin oli 714,9 (-108,8), vakuutusliikkeen tulos oli -10,1 (5,8) miljoonaa euroa ja muu tulos 5,2 (6,2) miljoonaa euroa. Hoitokustannustulolla katettavat liikekulut olivat 55,7 (58,3) miljoonaa euroa ja hoitokustannustulos oli 4,5 (5,8) miljoonaa euroa.

Vakavaraisuuspääoman määrä kasvoi vuoden 2023 lopusta 709,3 miljoonaa euroa ja se oli syyskuun lopussa 6 135,4 (5 426,2 vuoden 2023 lopussa) miljoonaa euroa. Eläkevarat suhteessa vastuuelkaan eli vakavaraisuusaste oli 123,1 (121,3 vuoden 2023 lopussa) prosenttia. Vakavaraisuuspääoma oli 1,4-kertainen (1,5-kertainen vuoden 2023 lopussa) vakavaraisuusrajaan nähden.

Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin oli 2 093,0 (761,0) miljoonaa euroa. Vastuuelalle hyvitetiin korkoa 727,4 (685,1) miljoonaa euroa ja osaketuottosidonnaista lisävakuutusvastuuta kasvatettiin 650,7 (184,6) miljoonaa euroa.

**Vakavaraisuus**

Vakavaraisuus	1.1.–30.9.2024	1.1.–30.9.2023	1.1.–31.12.2023
Vakavaraisuusraja, milj. e	4 262,9	3 531,6	3 739,1
Vakavaraisuuspääoman enimmäismäärä, milj. e	12 788,7	10 594,7	11 217,4
Vakavaraisuuspääoma, milj. e	6 135,4	5 011,6	5 426,2
Vakavaraisuusaste, % <sup>1)</sup>	123,1	120,3	121,3
Vakavaraisuusasema <sup>2)</sup>	1,4	1,4	1,5

1) Eläkevarat suhteessa STM asetuksen (614/2008) 11 §:n 10 kohdan mukaiseen vastuuelkaan.

2) Vakavaraisuuspääoma suhteessa vakavaraisuusrajaan

## Vakuustoiminta

Syyskuun lopussa Elon hoidossa oli 45 900 (46 400 vuoden 2023 lopussa) TyEL-vakuutusta ja 83 800 (83 500 vuoden 2023 lopussa) yrittäjien YEL-vakuutusta. Vakuutettujen työntekijöiden ja yrittäjien kokonaismäärä oli kaikkiaan 483 300 (493 200 vuoden 2023 lopussa). TyEL-vakuutusten asiakashankinta kolmannella kvartaalilla oli maksutulolla mitaten nettomääräisesti -18 (-23) miljoonaa euroa. YEL-vakuutusasiakashankinta kolmannella kvartaalilla oli puolestaan nettotulokseltaan +2 838 (+2 109) kappaletta. YEL-vakuutusten uusmyynnin markkinaosuus oli 39,2 prosenttia ja TyELin osalta uusmyynnin markkinaosuus oli 38,5 prosenttia.

YEL-työtulosumman kasvu oli tammi-syyskuussa 7,1 prosenttia, johtuen muun muassa työtulotarkistuksista. TyEL-palkkasumma muuttui -0,7 prosenttia vertailukauteen verrattuna. Palkkasumman kasvun odotetaan edelleen hiipuvan ja olevan koko vuonna -1,2 prosenttia. Katsauskauden kokonaismaksutulo muuttui -0,8 prosenttia.

TyEL-luottotappioiden määrä tammi-syyskuussa oli 16,2 miljoonaa euroa, joka on 9 prosenttia suurempi kuin viime vuoden vastaavana ajankohtana. Yritysten tilanne ei ole vielä helpottumassa ja konkurssien määrä tulee pysymään korkealla tasolla ainakin seuraavat kuukaudet. Luottotappioiden määrän odotetaan nousevan edellisestä vuodesta.

## Eläkkeet ja kuntoutus

Elon eläkkeensaajien lukumäärä oli syyskuun lopussa 252 600 (248 100). Eläkkeitä maksettiin tammi-syyskuussa 3 396,1 (3 136,6) miljoonaa euroa. Eläkepäättöksiä annettiin hakemuksesta yhteensä 22 541 (20 899), mikä oli noin 8 prosenttia viime vuoden vastaavaa ajankohtaa enemmän.

Päättöksiä osittaisesta varhennetusta vanhuuseläkkeestä annettiin 4 192 (2 394). Osittaisen vanhuuseläkkeen päätösmäärät nousivat noin 75 prosenttia. Vanhuuseläkkeestä annettiin päätöksiä 5 270 (5 209) ja perhe-eläkepäättöksiä 1 918 (2 160).

Ammatillisen kuntoutuksen hakemusmäärät nousivat ja muutaman vuoden kestänyt hakemusten vähenemistrendi on taittunut. Kuntoutuspäätöksiä hakemuksista annettiin yhteensä 1 373 (1 263) ja työkyvyttömyyseläkkeen yhteydessä annettuja kuntoutuspäätöksiä 760 (863).

Työkyvyttömyyseläkkeiden hakemusmäärät olivat samalla tasolla kuin vuonna 2023, mutta työkyvyttömyyseläkkeiden myöntömäärät sen sijaan laskivat. Uusia myönteisiä työkyvyttömyyseläkepäättöksiä annettiin 2 464 (2 941) kappaletta, mikä on 16 prosenttia vähemmän kuin vastaavaan aikaan viime vuonna. Vuonna 2023 annettiin eniten työkyvyttömyyseläkepäättöksiä Elon historiassa.

## Sijoitukset

Ensimmäisen puolen vuoden erinomainen osakemarkkinakehitys katkesi heinäkuussa, kun yhdysvaltalaisen teknojättien osavuositulokset eivät yltäneet sijoittajien korkeiksi kasvaneisiin odotuksiin. Osakemarkkinoiden lasku eskaloitui elokuun alussa, kun Japanista alkanut uudelleen hinnoittelu levisi

globaaleille pääomamarkkinoille. Epävarmuus jäi lyhytaikaiseksi ja elokuun lopussa suurin osa osakemarkkinoista oli jo noussut lähelle vuoden korkeimpia tasoja.

Syyskuun lopulla Kiinan käynnistämät elvytystoimet nostivat merkittävästi kiinalaisten yhtiöiden osakekursseja, ja kehitys säteili myös muualle Aasiaan. Inflaation hellittäessä keskuspankkien fokus siirtyi, etenkin Yhdysvalloissa, kasvuun ja työmarkkinaan. Tämä heijastui korkomarkkinoille, jotka alkoivat hinnoitella merkittävän nopeaa ohjauskorkojen laskupolkua. Syyskuussa nähtiin ensimmäinen ohjauskoron lasku Yhdysvalloissa ja myös euroalueella ohjauskorko laski.

Elon sijoitukset tuottivat 7,0 (2,7) prosenttia eli 2,1 miljardia euroa tammi-syyskuussa. Kolmannen kvartaalin sijoitustuotto oli 1,7 (-0,1) prosenttia. Syyskuun lopussa Elon sijoitusten kymmenen vuoden keskimääräinen nimellistuotto oli 5,7 prosenttia ja vastaava reaalityttö oli 3,6 prosenttia. Viiden vuoden keskimääräinen nimellistuotto oli 5,9 prosenttia ja vastaava reaalityttö 2,5 prosenttia.

Osakesijoitusten tuotto oli 10,1 (4,0) prosenttia. Parhaiten tuottivat noteeratut osakesijoitukset, joiden tuotto oli 14,1 (4,5) prosenttia. Pääomasijoitukset tuottivat 4,3 (3,8) prosenttia. Kolmannella kvartaalilla AI-teema ei enää jaksanut kirittää osakemarkkinaa, joten etenkin Yhdysvalloissa parhaiten tuottivat yleishyödyllisiä palveluja tarjoavat yritykset ja euroalueella kiinteistösektorin listatut yhtiöt.

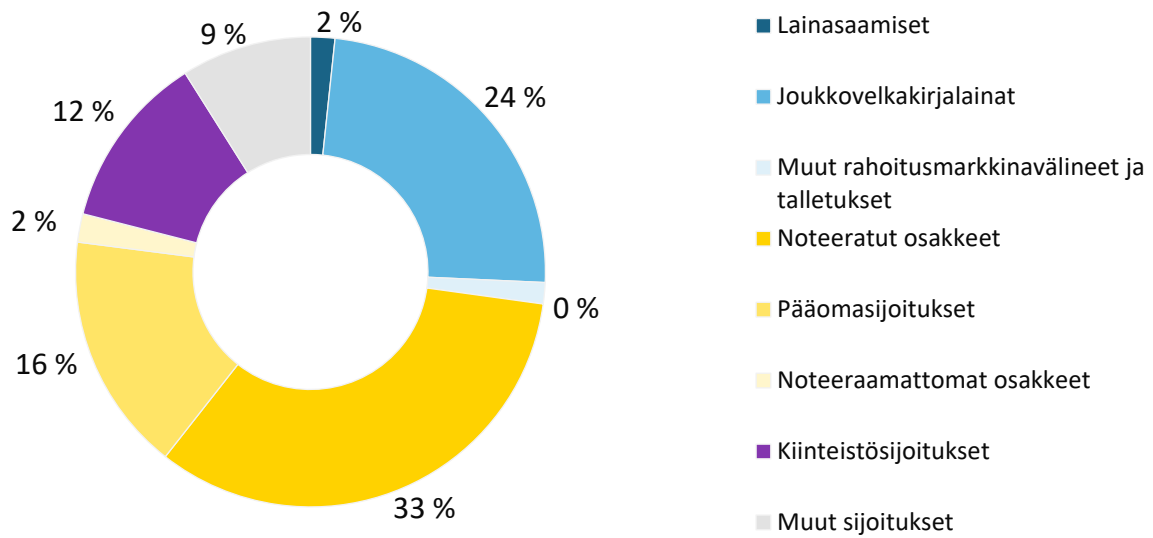
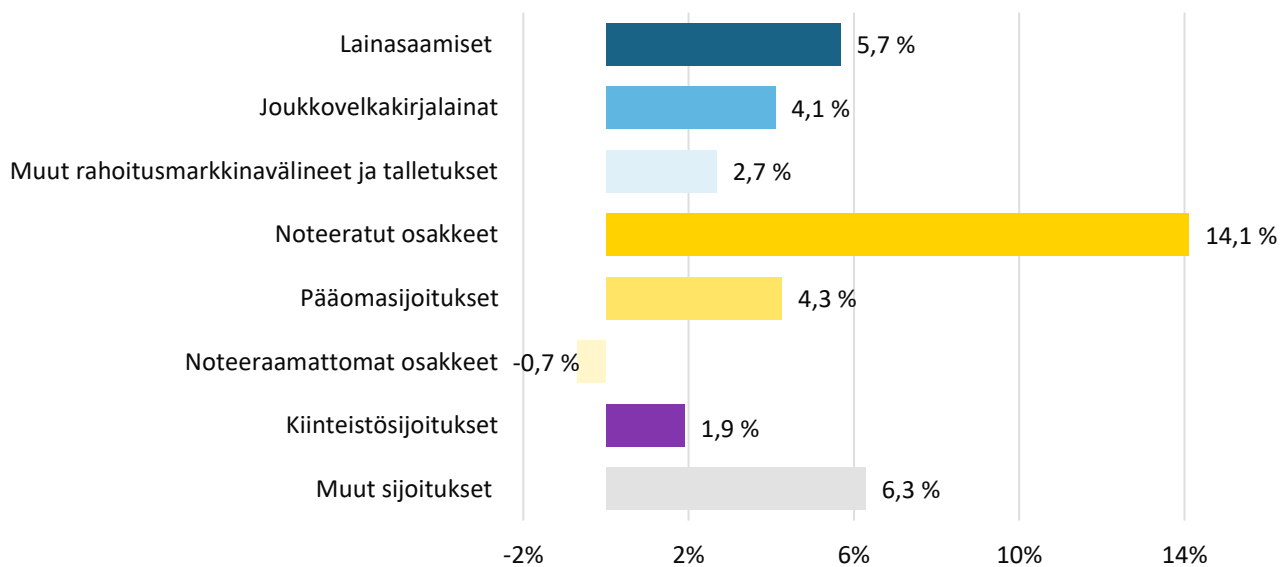
Yhdysvaltojen osakemarkkinat tuottivat päämarkkinoista parhaiten. Euroopassa osakemarkkinat alkoivat piristyä kesän loppupuolella. Eurooppalaisten osakkeiden nousu tarttui myös Suomen osakemarkkinaan, joka nousi positiiviseksi kolmannen kvartaalin puolivälin jälkeen. Japanissa tuottojen palautuminen korjausliikkeestä on kestänyt muita markkinoita pidempään ja Japanin kolmannen kvartaalin tuotto oli vaatimaton. Kiinassa kolmas kvartaali oli lopulta vahva, kun elvytystoimet nostattivat osakekursseja erittäin merkittävästi.

Muutokset ohjauskorkojen laskuodotuksissa laskivat markkinakorkoja ja nostivat valtiolainasijoitusten tuotot positiivisiksi kolmannella kvartaalilla. Luottoriskimarginaalit reagoivat markkinoiden epävarmuuden lisääntymiseen hyvän alkuvuoden jälkeen. Vaikka yrityslainamarginaalien liikkeet olivat merkittäviä, niin kvartaalitasolla muutokset jäivät maltillisiksi. Yritysten velanhoitokyvyssä ei nähty muutosta ja luottohäiriöiden määrä pysyi matalana. Elon korkosijoitukset tuottivat 4,0 (2,4) prosenttia.

Korkotason laskun myötä kiinteistösijoitusmarkkinoilla odotetaan varovaista elpymistä loppuvuoden ja vuoden 2025 aikana. Elon kiinteistöjen käyttöasteet säilyivät hyvällä tasolla. Kiinteistösijoitusten tuotto oli 1,9 (-1,6) prosenttia.

Muiden sijoitusten tuotto oli 6,3 (3,9) prosenttia. Muut sijoitukset koostuivat pääosin hedge-rahastosijoituksista, joiden tuottokehitys tasaantui erinomaisen alkuvuoden jälkeen tuottaen 6,4 (4,3) prosenttia.



**Sijoitusten jakauma 30.9.2024****Sijoitustuotot 1.1. – 30.9.2024**

**Tuottoriskitaulukko 30.9.2024**

	Perusjakauma		Riskijakauma		Tuotto	Volati-
	milj. e	%	milj. e	%	%	liteetti
<b>Korkosijoitukset</b>	<b>8 252,1</b>	<b>25,8</b>	<b>9 038,0</b>	<b>28,2</b>	<b>4,0</b>	
Lainasaamiset	551,6	1,7	551,6	1,7	5,7	
Joukkovelkakirjalainat	6 537,9	20,4	7 935,7	24,8	4,1	3,4
Julkisyhteisöjen joukkovelkakirjalainat	2 150,5	6,7	3 439,1	10,7	2,9	
Muiden yhteisöjen joukkovelkakirjalainat	4 387,3	13,7	4 496,6	14,0	4,7	
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset sis. sij. kohdistuvat saamiset ja velat	1 162,6	3,6	550,8	1,7	2,7	
<b>Osakesijoitukset</b>	<b>16 848,1</b>	<b>52,6</b>	<b>17 095,2</b>	<b>53,4</b>	<b>10,1</b>	
Noteeratut osakkeet	10 781,8	33,7	11 028,9	34,4	14,1	9,5
Pääomasijoitukset	5 422,6	16,9	5 422,6	16,9	4,3	
Noteeraamattomat osakkeet	643,7	2,0	643,7	2,0	-0,7	
<b>Kiinteistösijoitukset</b>	<b>3 980,5</b>	<b>12,4</b>	<b>3 980,5</b>	<b>12,4</b>	<b>1,9</b>	
Suorat kiinteistösijoitukset	2 664,8	8,3	2 664,8	8,3	2,9	
Kiinteistösijoitusrahastot ja yhteissijoitusyritykset	1 315,6	4,1	1 315,6	4,1	-0,1	
<b>Muut sijoitukset</b>	<b>2 954,6</b>	<b>9,2</b>	<b>2 954,6</b>	<b>9,2</b>	<b>6,3</b>	
Hedge-rahastosijoitukset	2 952,7	9,2	2 952,7	9,2	6,4	4,1
Hyödykesijoitukset	0,0	0,0	0,0	0,0	-	
Muut sijoitukset	2,0	0,0	2,0	0,0	-	
<b>Sijoitukset yhteensä</b>	<b>32 035,3</b>	<b>100,0</b>	<b>33 068,4</b>	<b>103,2</b>	<b>7,0</b>	<b>3,0</b>
Johdannaisten vaikutus			-1 033,1	-3,2		
<b>Yhteensä</b>	<b>32 035,3</b>	<b>100,0</b>	<b>32 035,3</b>	<b>100,0</b>		

Valuuttajohdannaisten tuotto on arvioitu omaisuuslajeille raportointikauden aikana keskimääräisen valuuttamääräisen omaisuuden suhteessa. Kokonaistuotto prosentti sisältää sijoituslajeille kohdistamattomat tuotot, kulut ja liikekulut. Joukkolainojen modifioitu duraatio on 5,2.

Avoin valuuttapositio on 27,8 % markkina-arvosta.

**Henkilöstö**

Katsauskauden henkilöstömäärä oli keskimäärin 474 (469 vuoden 2023 lopussa) ja henkilötyöpanos keskimäärin 443 (434 vuoden 2023 lopussa) henkilötyövuotta. Henkilöstökulut olivat 28,4 (28,9) miljoonaa euroa.

Henkilöstökokemuksta mittaavan Pulssi-kyselyn kokonaisindeksi oli 3,34, kun asteikko on 1–4. Suosittelemuus Elostä työnantajana (eNPS) nousi ja oli syyskuun kyselyssä 29 (vuoden 2023 lopussa 14).

**Vastuullisuus**

Elo raportoi vuoden 2024 kestävyystiedot European Sustainability Reporting Standards (ESRS) -standardin mukaisesti osana tilinpäätöstä ja toimintakertomusta. Tähän on valmistauduttu tekemällä

kaksoisolennaisuusanalyysi ja sen perusteella on päätetty raportoitavat tavoitemittarit. Olennaisiksi kestävyysaiheiksi nousi ilmastonmuutos ja sen hillintä, luonnon monimuotoisuuden ja arvoketjun työntekijöiden huomioiminen sijoituksissa, oman työvoiman työolot ja yhdenvertainen kohtelu, asiakkaiden toimeentulon turvaaminen ja tietoturvasta huolehtiminen sekä hyvään hallintotapaan liittyvät kestävyysaiheet.

Sijoitustoiminnan luonnon monimuotoisuuden tiekartan mukainen eteneminen jatkui. Elossa aloitettiin suoran listatun osakesalkun analyysi, jossa tunnistetaan TNFD:n (The Taskforce on Nature-related Financial Disclosures) ohjeistuksiin pohjautuen salkun riskitoimialoja sekä luontokadolle herkkiä alueita. TNFD on viitekehikko, jonka avulla yritykset voivat tunnistaa, hallita ja raportoida luontoon liittyviä riippuvuuksia ja vaikutuksia. Elo on myös mukana Sitran järjestämässä TNFD-hankkeessa, jonka tarkoituksena on lisätä rahoitusalan osaamista luonnon monimuotoisuudesta sekä tukea TNFD-viitekehikon käyttöönotossa.

Elon omistamat kahdeksan toimistokiinteistöä ja yksi hotelli saivat BREEAM-ympäristösertifikaatin. Kiinteistösjoitusten vastuullisuusohjelman yhtenä tavoitteena on kasvattaa ympäristösertifioitujen kiinteistöjen osuutta kiinteistösalkussa siten, että vuoteen 2030 mennessä vähintään 15 Elon toimitilakiinteistöllä on ympäristösertifikaatti. Elo tulee saavuttamaan tavoitteen jo tämän vuoden aikana.

Rahanpesun estämisen ja pakotteiden osalta Elossa on kehitetty asiakkaan tuntemisen prosesseja ja dokumentointia. Lisäksi päivitettiin työohjeita ja koulutettiin henkilöstöä.

Osana vastuullisuusohjelmaa järjestettiin Job Shadow -päivä, jonka aikana nuoret tutustuivat työelämään käytännössä. Päivän rakentamisessa hyödynnettiin kokemuksia Nuorten yrittäjyys ja talous NYTin kanssa toteutetusta Job Shadow -ohjelmasta.

## **Riskienhallinta ja compliance**

Työeläkeyhtiössä vaikuttavuudeltaan huomattavin riski kohdistuu vakavaraisuuden merkittävään heikkenemiseen. Elon sijoitusten kokonaisriski on suhteutettu riskinkantokykyyn, jolloin vakavaraisuusasema ja -aste ovat pysyneet turvaavalla tasolla. Elon hallitus arvioi kvartaaleittain riski- ja vakavaraisuusarvio ORSAn keskeiset analyysit. Kolmannen kvartaalin arviossa hallituksen näkemys oli, ettei Elon riskitilanteessa ole tapahtunut merkittäviä muutoksia suhteessa riski- ja vakavaraisuusarvio ORSAan nähden. Kvartaalin aikana Elossa käynnistettiin myös vuosittainen ORSAn päivitys.

Liiketoiminnot ja tukipalvelut arvioivat operatiiviset riskit puolivuositaisissa riskikartoituksissa. Panostus tietoturvan kehitykseen jatkuu edelleen ja varautuminen kyberuhkiin on aktiivista.

Elon compliance- ja riskienhallintatoiminnot esittivät hallitukselle ja sen tarkastus- ja riskivaliokunnalle säännönmukaiset puolivuotisraporttinsa, joihin ei sisältynyt yhtiön riskitilannetta tai toteutuneita riskejä koskevia kriittisiä havaintoja. Esiin ei ole myöskään noussut sellaisia seikkoja, jotka olisivat antaneet aihetta kuluvan vuoden toiminta- ja valvontasuunnitelmien päivittämiseen.

## **Lähiajan näkymät**

Epävarmuus tulevasta talouskasvusta on maailmantaloudessa kasvanut ja kasvuodotukset ovat jakaantuneet maltillisen hidastumisen ja taantumien välille. Syynä heikentyneille odotuksille on keskeisten teollisten suhdannebarometrien kääntyminen heikompaan suuntaan kesän aikana. On ratkaisevaa, pystyykö palvelusektori kannattelemaan talouskasvua siihen saakka, kunnes teollinen suhdanne saa voimaa laskeneista koroista. Epävarmuutta on myös lisännyt geopolitiittisten jännitteiden laajentuminen Lähi-Idässä.

Yhdysvaltojen merkitys globaalille kysynnälle on kiistaton, sillä rakenteellisten kasvuongelmien kanssa kamppaileva Kiina ja säästämiseen fokusoitunut euroalue eivät kykene vetovastuuseen. Yhdysvaltojen merkitys on kasvanut myös Suomelle, sillä siitä on lyhyessä ajassa tullut Suomen suurin tavaraviennin vientimarkkina. Suomen taloutta tukevat loppuvuonna EKP:n käynnistämät koronlaskut, joiden pitäisi saada yritysten investoinnit liikkeelle. Kulutusta tukee kotitalouksien reaalitulojen elpyminen. Lisäksi euroalueen suhdanteen ennustettu vahvistuminen vuonna 2025 auttaa suomalaista vientiä.

Elo jatkaa työeläkejärjestelmän tehokasta toimeenpanoa ja haluaa strategian mukaisesti kasvattaa markkinaosuutta TyEL-vakuutuksissa sekä säilyttää asemansa YEL-vakuutusten markkinajohtajana. Elo panostaa edelleen työkykypalveluiden kehittämiseen ja luo asiakkaille lisäarvoa työkykyriskien alentamiseksi. Strategian mukaan Elo varmistaa riittävän vakavaraisuuden ja pyrkii saavuttamaan hyvät tuotot sijoituksilleen pitkällä aikavälillä.

**Sijoitusjakauma käyvin arvoin**

	Perusjakauma				Riskijakauma <sup>8)</sup>							
	30.9.2024		30.9.2023		31.12.2023		30.9.2024		30.9.2023		31.12.2023	
	milj. e	%	milj. e	%	milj. e	%	milj. e	% <sup>10)</sup>	milj. e	% <sup>10)</sup>	milj. e	% <sup>10)</sup>
<b>Korkosijoitukset</b>	<b>8 252,1</b>	<b>25,8</b>	<b>8 212,0</b>	<b>28,5</b>	<b>8 642,3</b>	<b>28,8</b>	<b>9 038,0</b>	<b>28,2</b>	<b>8 298,1</b>	<b>28,8</b>	<b>9 607,2</b>	<b>32,0</b>
Lainasaamiset <sup>1)</sup>	551,6	1,7	531,6	1,8	546,3	1,8	551,6	1,7	531,6	1,8	546,3	1,8
Joukkovelkakirjalainat	6 537,9	20,4	6 616,8	23,0	6 958,9	23,2	7 935,7	24,8	6 885,8	23,9	8 616,0	28,7
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset <sup>1) 2)</sup>												
sis. sij. kohdistuvat saamiset ja velat	1 162,6	3,6	1 063,5	3,7	1 137,1	3,8	550,8	1,7	880,7	3,1	444,9	1,5
<b>Osakesijoitukset</b>	<b>16 848,1</b>	<b>52,6</b>	<b>13 873,1</b>	<b>48,2</b>	<b>14 855,5</b>	<b>49,4</b>	<b>17 095,2</b>	<b>53,4</b>	<b>13 836,9</b>	<b>48,1</b>	<b>14 982,9</b>	<b>49,9</b>
Noteeratut osakkeet <sup>3)</sup>	10 781,8	33,7	8 137,8	28,3	9 114,4	30,3	11 028,9	34,4	8 101,6	28,2	9 241,9	30,8
Pääomasijoitukset <sup>4)</sup>	5 422,6	16,9	5 089,9	17,7	5 110,1	17,0	5 422,6	16,9	5 089,9	17,7	5 110,1	17,0
Noteeraamattomat osakkeet <sup>5)</sup>	643,7	2,0	645,4	2,2	631,0	2,1	643,7	2,0	645,4	2,2	631,0	2,1
<b>Kiinteistösijoitukset</b>	<b>3 980,5</b>	<b>12,4</b>	<b>3 877,6</b>	<b>13,5</b>	<b>3 922,4</b>	<b>13,1</b>	<b>3 980,5</b>	<b>12,4</b>	<b>3 877,6</b>	<b>13,5</b>	<b>3 922,4</b>	<b>13,1</b>
Suorat kiinteistösijoitukset	2 664,8	8,3	2 601,1	9,0	2 581,3	8,6	2 664,8	8,3	2 601,1	9,0	2 581,3	8,6
Kiinteistösijoitusrahastot ja yhteissijoitusyritykset	1 315,6	4,1	1 276,5	4,4	1 341,1	4,5	1 315,6	4,1	1 276,5	4,4	1 341,1	4,5
<b>Muut sijoitukset</b>	<b>2 954,6</b>	<b>9,2</b>	<b>2 803,2</b>	<b>9,7</b>	<b>2 626,5</b>	<b>8,7</b>	<b>2 954,6</b>	<b>9,2</b>	<b>2 803,2</b>	<b>9,7</b>	<b>2 626,5</b>	<b>8,7</b>
Hedge-rahastosijoitukset <sup>6)</sup>	2 952,7	9,2	2 797,4	9,7	2 623,7	8,7	2 952,7	9,2	2 797,4	9,7	2 623,7	8,7
Hyödykesijoitukset	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muut sijoitukset <sup>7)</sup>	2,0	0,0	5,8	0,0	2,9	0,0	2,0	0,0	5,8	0,0	2,9	0,0
<b>Sijoitukset yhteensä</b>	<b>32 035,3</b>	<b>100,0</b>	<b>28 765,9</b>	<b>100,0</b>	<b>30 046,7</b>	<b>100,0</b>	<b>33 068,4</b>	<b>103,2</b>	<b>28 815,8</b>	<b>100,2</b>	<b>31 139,1</b>	<b>103,6</b>
Johdannaisten vaikutus <sup>9)</sup>							-1 033,1	-3,2	-49,9	-0,2	-1 092,4	-3,6
<b>Sijoitukset käyvin arvoin yhteensä</b>	<b>32 035,3</b>	<b>100,0</b>	<b>28 765,9</b>	<b>100,0</b>	<b>30 046,7</b>	<b>100,0</b>	<b>32 035,3</b>	<b>100,0</b>	<b>28 765,9</b>	<b>100,0</b>	<b>30 046,7</b>	<b>100,0</b>
<b>Jvk-salkun modifioitu duraatio</b>	<b>5,2</b>											

1) Sisältää kertyneet korot

2) Sisältää rahat ja pankkisaamiset sekä kauppahintasaamiset ja -velat

3) Sisältää myös sekarahastot, jos niitä ei voida kohdistaa muualle

4) Sisältää pääomarahastot ja mezzanine-rahastot sekä infratruktuurisijoitukset

5) Sisältää myös noteeraamattomat kiinteistösijoitusyhtiöt

6) Sisältää kaikentyyppiset hedge-rahasto-osuudet riippumatta rahaston strategiasta

7) Sisältää erät, joita ei voida kohdistaa muihin sijoituslajeihin

8) Riskijakauma voidaan esittää vertailukausilta sitä mukaan kun tietoa kertyy (ei taannehtivasti).

Mikäli luvut esitetään vertailukausilta ja kaudet eivät ole täysin vertailukelpoisia tulee tästä antaa tieto.

9) Sisältää johdannaisten vaikutuksen riski- ja perusjakauman erotukseen. Johdannaisten vaikutus voi olla +/- Eron korjauksen jälkeen riskijakauman loppusumma täsmää perusjakaumaan.

10) Suhteellinen osuus lasketaan käyttäen jakajana "Sijoitukset käyvin arvoin yhteensä" -rivin loppusummaa.

**Sijoitustoiminnan nettotuotto sitoutuneelle pääomalle**

	Sijoitusten nettotuotot käyvin arvoin, milj. e <sup>8)</sup>	Sitoutunut pääoma <sup>9)</sup> milj. e	Tuotto-% sitoutuneelle pääomalle	Tuotto-% sitoutuneelle pääomalle	Tuotto-% sitoutuneelle pääomalle
	1.1.–30.9.2024	1.1.–30.9.2024	1.1.–30.9.2024	1.1.–30.9.2023	1.1.–31.12.2023
<b>Korkosijoitukset</b>	<b>329,9</b>	<b>8 206,7</b>	<b>4,0</b>	<b>2,4</b>	<b>6,7</b>
Lainasaamiset <sup>1)</sup>	31,1	548,1	5,7	5,0	6,9
Joukkovelkakirjalainat	270,8	6 613,7	4,1	2,3	7,4
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset <sup>1) 2)</sup>	28,0	1 044,9	2,7	2,1	3,3
<b>Osakesijoitukset</b>	<b>1 527,5</b>	<b>15 145,5</b>	<b>10,1</b>	<b>4,0</b>	<b>8,6</b>
Noteeratut osakkeet <sup>3)</sup>	1 310,3	9 288,4	14,1	4,5	12,4
Pääomasijoitukset <sup>4)</sup>	221,7	5 207,0	4,3	3,8	3,8
Noteeraamattomat osakesijoitukset <sup>5)</sup>	-4,5	650,0	-0,7	0,3	-1,2
<b>Kiinteistösijoitukset</b>	<b>75,0</b>	<b>3 940,1</b>	<b>1,9</b>	<b>-1,6</b>	<b>-2,4</b>
Suorat kiinteistösijoitukset	76,6	2 600,9	2,9	-0,9	-1,9
Kiinteistösijoitusrahastot ja yhteissijoitusyritykset	-1,6	1 339,1	-0,1	-3,0	-3,4
<b>Muut sijoitukset</b>	<b>175,3</b>	<b>2 791,5</b>	<b>6,3</b>	<b>3,9</b>	<b>4,4</b>
Hedge-rahastosijoitukset <sup>6)</sup>	179,4	2 787,6	6,4	4,3	4,8
Hyödykesijoitukset	0,0	0,0	-	-	-
Muut sijoitukset <sup>7)</sup>	-4,1	3,9	-	-	-
<b>Sijoitukset yhteensä</b>	<b>2 107,6</b>	<b>30 083,7</b>	<b>7,0</b>	<b>2,8</b>	<b>6,1</b>
Sijoitustoiminnan kohdistamattomat tuotot, kulut ja liikekulut	-14,6		0,0	-0,1	-0,1
<b>Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin</b>	<b>2 093,0</b>	<b>30 083,7</b>	<b>7,0</b>	<b>2,7</b>	<b>6,0</b>

1) Sisältää kertyneet korot

2) Sisältää rahat ja pankkisaamiset sekä kauppahintasaamiset ja -velat

3) Sisältää myös sekarahastot, jos niitä ei voida kohdistaa muualle

4) Sisältää pääomarahastot ja mezzanine-rahastot sekä infratruktuurisijoitukset

5) Sisältää myös noteeraamattomat kiinteistösijoitusyhtiöt

6) Sisältää kaikentyyppiset hedge-rahasto-osuudet riippumatta rahaston strategiasta

7) Sisältää erät, joita ei voida kohdistaa muihin sijoituslajeihin

8) Raportointikauden lopun ja alun markkina-arvojen muutos - kauden aikana tapahtuneet kassavirrat

Kassavirralla tarkoitetaan myyntien/tuottojen ja ostojen/kulujen erotusta

9) Sitoutunut pääoma=Markkina-arvo raportointikauden alussa+päivittäin/kuukausittain aikapainotetut kassavirrat